

Da Tatermana na sredpostno sredo v vodo mečejo, ima svoj naravni razlog. O ti dôbi se znebijo potoki in reke večidel svojih ledenih verig, zato slovenske povesti mu pripisujejo moč čez merzli, terdi led, kterega Taterman raztaja.

Gotovo se še bode med Slovenci dosti povest o Taterman-u našlo, posebno na Koroškem, kjer sem besedo „Taterman“ v pomenu: „cev živega studenca“ čul. Poslušajte domoljubi, in poberaite kosce, da konca ne vza-mejo!

Koliko lepih národnih povest smo že pozabljivosti oteli!

Gosp. prof. Valjavčeve povesti o volčjem pastiru opominjajo na slične pri Rusih znane, na nemške Werwölfe = Mannwölfe; in celó Herodot opominja takšnih povest pri severnih Neurih, ktere Šafařik za Slovane ima.

Naš visoko učeni rojak, profesor dr. Klun, namerava na svetlo izdajati slovenske narodne povesti v nemškem jeziku. Da je on ves mož zato, in da ume s slovenskimi povestmi srečno in ostroumno primerjati povesti inorodnih ljudstev, nam je porok njegov važni pretres o Rojenicah. „Novice“ in „Glasnik“ bodejo rade odpirale svoje liste; tudi naš slavi rojak dr. Fr. Miklošič bode rad prejemal slovenske narodne povesti v bukve svoje „Slaw. Bibliothek.“

Kratkočasno berilo.

Od davkov.

Pod nadpisom „Das oekonomische Inventar Europa's“ je te dni časnik „Presse“ prinesel pregled števila prebivavcev, znesek dohodkov in kupčije vseh imenitniših držav Evrope, zraven pa tudi, koliko davka pride počez na enega človeka v teh deželah. Ker bi marsikak naših bravcov morebiti rad zvedil, kako stoji z davki po svetu, povzamemo iz omenjenega časnika ta pregled. Postavili smo ga pod nadpis „kratkočasno berilo“, da ne bo kdo nadpis „od davkov“ bravši mislil, da se hočemo v pretres takih tankih reči spuštati.

„Presse“ pravi, da je v ti sestavi vse resnično povedano, in po najnovejših pozvedbah. Davki so zrajtani po francozkem dnarji; namreč po frankih in centimih; 1 frank je v našem dnarji 23 kr., 1 centim je vinar.

Na enega človeka pride davka:

	frank.	cent.		frank.	cent.
Na Angležkem	59	44	V Švajci	6	89
Na Francozkem	48	20	Na Sardinskem	31	38
V Belgii	28	72	Na Sicilijanskem	15	66
Na Nizozemskem	44	73	V Toskani	17	44
Na Rusovskem	18	54	V papeževih dežel.	23	45
Na Švedskem	8	71	Na Španjskem	24	84
Na Danskem	15	12	V Portugalu	20	49
Na Nemškem	21	38	Na Gerškem	19	37
Na Avstrijanskem	17	40	Na Turškem	10	89

Če tedaj po velikosti davkov postavimo dežele v versto, gré ta versta tako-le: 1. Angležka. 2. Francozka. 3. Nizozemska. 4. Sardinska. 5. Belgija. 6. Španjska. 7. Papeževe dežele. 8. Nemške dežele colne zaveze. 9. Portugalska. 10. Gerška. 11. Rusovska. 12. Toskana. 13. Avstrijansko ali naše cesarstvo. 14. Sicilija. 15. Danska. 16. Turška. 17. Švedska. 18. Švajca.

Največ davkov plačujejo tedaj Angleži (Englendarji), naj manj Švajcarji; naše cesarstvo spada v versto tistih dežel, ki so z manjšimi davki obložene.

Slovanski popotnik.

* V Parizu izšlo je važno delo „Les Manuscrits slaves de la bibliotheque imperiale de Paris“ (Slovanski rokopisi v cesarski knjižnici pariški) od učenega Rusa Martinov-a. Knjigi je dodana tablica, na kateri so posneti

trije glagolski, en česk in štirje kirilski odlomki; razun teh je pa v knjigi še govor od 27 različnih slovanskih rokopisov, od katerih so 3 serbski, 7 ruskih, 1 glagolski, ostali pa staroslovenski.

* Zlo zanimivega dela „Piesnici Horvatski 16. stoletja“ od slavnoznane in neutrudnega Ivana Kukuljevića Sakeinski-ga prišel je ravno v narodni tiskarnici dr. Lj. Gaja drugi zvezek na svitlo. Obsega 15 pesnikov iz te zlo znamenite dobe horvaškega pesništva, imenite pesmi peterih neumerlih pesnikov Čubranovića, Zoranića, Koboga, Baffa ter Nalješkovića in 10 drugih manj znanih.

* Poljski pisatelj E. A. Lukaševič, kterega pesmi so pred nekoliko leti v Petrogradu prišle na svitlo, izdal je v Odesi novo zbirko svojih poezij pod naslovom: „Chwile od prac swobodne.“

* Nova igra „Dzcevice Erynu“ od T. A. Olizarowski-ga, kateri sedaj biva v Tirlemont-u v Belgii, kjer razlaga književnost poljsko, je nedavno tiskana in trije drugi umotvori od tega plodnega pisatelja so pripravljeni za tisk.

* Od prvega svečana izhaja v Petrogradu novi „humoristični časopis“ v ruskem jeziku pod vredništvom znanega pisatelja Grigorjev-a. „Serbs. Dn.“

* Neutrudljivi g. Ivan Kukuljević Sakeinski je izdal v Zagrebu prvi zvezek svojega „Slovnika umetnikah jugoslovenskih.“ Začne se z imenom Agapié in konča z imenom Henricus pictor de Gurk, obsega 112 strani v veliki osmirki in je lepšan z dvema podobama slikarjev Friderika Benkovića in Dimitra Avramovića.

* V novem Sadu je prišla na svitlo: L. Štura, knjiga o narodnim piesmama i pripovedkama slavenskim, ktero je iz českega prevél Iv. Boškovič.

* „Jed i med“ je naslov zanimive knjige, ktero je v Novem Sadu izdal neutrudljivi pisatelj jugoslovanski Juri Rajković, učitelj začetnih šol v Novem Sadu. Sosebno važni so v nji „školski odlomci“, ki so polni zrelih in zdravih misel za šolo in življenje.

* Plodni poljski pisatelj Stanislaw Moniusko zložil je novo národno spevoigro „Halka“ imenovano, ktero so v Varšavi z neizmerno pohvalo sprejeli.

* Gosp. J. Šafařik je nedavno izdal v Pragi novo za zgodovino slovensko prevažno delo v nemškem jeziku: „Ueber den Ursprung und die Heimath des Glagolitismus“, v katerem s temeljito učenostjo dokazuje, da je glagolico izmislil sv. Kiril ali tako zvani filozof Konstantin; kirilico pa sv. Kliment, škof velički, učenec sv. Kirila, in da je domovina glagolice nekdanja država kneza Kozela na jezeru blatnem (Balatonu).

„Glas. dalm.“

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Zagreba 24. marca. A. K. — Pred kakor smo se nadjali, se nam je razpeljalo kazalištno društvo. Igrale so se še v tem mescu sledeče horvatske igre: „Crna kraljica“, — „Zla žena“ ili „Grofica i čizmarica“, šaljiva igra v treh razdelih od Popovića, — in 23. marca za slovó „Graničari.“ — Sinočna predstava bila je 40. z lanjskimi vred. Po končani igri je govoril gospod J. Freudenreich lepo zložen epilog, ter se je zahvalil vsem podpornikom in prijateljem národnega kazališča za skerb in obilo podporo, s ktero so zderževali do zdaj društvo. Vidilo se je, kako težko se loči domoljubno občinstvo od igravcov, ki so vse žile napejali, ter neprestano skerbili za napredek in izobraženost naših dušnih moči. Potem, ko je govornik prestal govoriti, ni bilo ploskanja ne konca ne kraja; celo društvo bilo je zaporedoma trikrat izazvano. Ali se bodo narodne predstave zopet pričele in kdaj, se še ne vé gotovo; sodivši pa kazalištnih okolnostih moram reči, da se bomo precej